

د اعليحضرت غازي امان الله خان غبرگون

د کندهار د (طلوع افغان) د مدير ارواښاد بابا عبدالعزيزخان د خولې بيان دئ: ” اعليحضرت د ديرلس سوه اتم لمريز کال په ژمي له کابله ولاړئ. دی په کندهار کي و چې د منزلباغ په څېرمه هوايي ډگر کي يوه الوتکه راکښته سوه او د هغې څخه په جنرالي کالو کي يو تن چې جگه ونه بې وه ، د پاچا ليدوکتو ته راغی. دی يو ښه گری هلته تم و او بيا ولاړئ. مور پوه نه سوو چې هغه څوک و او د څه دپاره راغلی و.

ماښام امان الله خان د کندهار مخور راوغوښته. زه هم ورسره وم. پاچا وويل چې ”ما نن له تهرانه د رضاشاه پهلو يي بيغام ترلاسه کړ. په هغه کي ويل سوي وه چې د ايران دولت او پخپله شاه د کابل د تاج او تخت د بيالاسته راوړو دپاره زما هر راز مرستي ته چمتو دي؛ خو زه بايد تاسي په دې خبر کړم چې ما څه ورته وويل. ما د هغه د خواخوږۍ او د ملگرتيا د پيغامه مننه وکړه او ورته و مي ويل چې دا زموږ خپل منځی چاري دي. زه د هيڅ پردي څخه مرسته نه غواړم. له ايرانه هم زما هيله داده چې زموږ په دننيو چارو کي په هيڅ گون لاس ونه وهي.“

پاچا دا هم وويل چې ”ما په دوولس سوه اوه نيوي کي پاچاهي ځکه ومنله چې د پردو لاسونه ورنډ کړم: نه مي پرنگيان پرېښوول او نه نور... داسي څه زه په ژوند نه سم منلای. ستر څښتن دي هيڅکله په ما دا ورځ ونه ويني چې د پردو لاسونه افغانستان ته راغځېدلي وي او که داسي کيږي نو له څښتنه مرگ غواړم... دا به زه څنگه ومنم چې د خپلي پاچاهۍ دپاره د پردو مرسته وغواړم او دهغو لاس ستاسي خپلواکي غوښتونکي او غازي مشريه ملت لمن ته ور اوږد سي... پاچا – په داسي حال کي چې اوښکي يې رابهېدلې – په حساسيت او رقت له هغې غونډي ووتئ.“*

– په مارشال مشهور ارواښاد احمدشاه خان په امني دوره کي دباندي خپلي زده کړي کړي وې چې بيا وروسته د کندهار د ټېليگراف مدير سو. د هغه د خولې بيان دئ چې: ”ما يوه ورځ په چټکۍ سره د غلام نبي خان څرخي يو ټېليگرام و شاه امان الله خان ته راوړسواوه. په هغه کي ليکل سوي وه چې ’ له کندهاره مه وزئ. سيدحسين کلکاني – والي تښتېدلئ او مور مزارشريف نيولئ دئ‘ (د غوايي اتلسمه، ديرلس سوه اته)– ’ شورويانو زموږ سره د دوو، درو کنډکو عسکرو ژمنه کړې ده.“

احمدشاه خان وويل: ”دې خبري پر پاچا يوه ناوړه اغېزه وښندله او په درد يې وويل چې غلام نبي خان ته ټېليگرام ورکه. ورته ووايه چې که په دې کړکېچ کي د يوه افغان وينه توی سي، نه بې سم منلای. زه تر پاچهي تېر يم.“**

يادښت: * بابا عبدالعزيزخان دا خبري و لوی استاد عبدالحی حبيبي او د وينوزلمو و مشر محمدرسول خان پښتون ته کړي وې.

** د درانه (درانده) ورور ښاغلي حفيظ الله کرزي له خولې.